

[UDKAST] Arkitekturmæssige afklaringer vedr. Ejendomsdataprogrammet, Adressedataprogrammet og Datafordeleren

I arbejdet med at specificere Ejendomsdataprogrammet (GD1), Adressedataprogrammet (GD2) og Datafordeleren er det blevet klart, at der var en række nødvendige arkitekturmæssige og samspilsmæssige spørgsmål, der ikke var klare løsninger på. I efteråret 2013 blev en række analyser af disse spørgsmål igangsat, som har bidraget med en gradvis klarere problemforståelse, og der foreligger nu forslag til hvordan disse udfordringer håndteres.

Det foreslås, at kravspecifikationerne i GD1 og GD2 samt implementeringen af Datafordeleren sker med udgangspunkt i nedenstående afklaringer og anbefalinger.

Dannelse og distribution af beskeder i GD1 og GD2

Registrene i GD1 og GD2 har behov for at modtage beskeder fra de øvrige registre i GD1 og GD2 samt fra CPR og CVR. Anvendere af ejendomsdata, særligt KL/Kombit i forbindelse med udfasningen af ESR og evt. SKAT, har ligeledes behov for at modtage beskeder fra registrene i GD1 og GD2.

Derfor implementeres Datafordeleren således, at Datafordeleren understøtter dannelse af beskeder ud fra data leveret af registrene i GD1 og GD2 samt fra CPR og CVR og Datafordeleren understøtter distribution af beskeder til registrene i GD1/GD2 og til dataanvendere.

Der implementeres som udgangspunkt de beskeder, der fastlægges og beskrives i løsningsarkitekturen for GD1/GD2 version 1.2, som skal godkendes af bl.a. MBBL, GST, KL/Kombit, SKAT og DIGST i regi af styregrupperne for GD1 og GD2 senest maj 2014.

Implementeringen af beskeder er teknisk og organisatorisk udfordrende, så derfor gennemføres denne implementering med udgangspunkt i nedenstående pejlemærker:

1. Dannelse og distribution af beskeder fra Datafordeleren implementeres i faser. Fase 1 handler om de beskeder, som de øvrige registre i GD1/GD2 har behov for. Fase 2 handler om de beskeder, som KL/Kombit og evt. SKAT har behov for i forbindelse med udfasningen af ESR. Fase 1 implementeres tidsnok til at kunne indgå i integrationstests af GD1/GD2 og fase 2 tidsnok til at kunne indgå i paralleldriften af ESR.
2. Det forudsættes, at beskederne i fase 1 og 2 kan dannes af Datafordeleren ud fra de data, som registrene i GD1/GD2 leverer til Datafordeleren. Hvis et register ikke leverer tilstrækkelige data til at Datafordeleren kan danne en besked, så skal registeret selv danne den pågældende besked og levere den til Datafordeleren mhp. videre distribution.
3. Implementeringen af beskeder i GD1, GD2 og Datafordeleren sker med udgangspunkt i den foreliggende EDA-referencearkitektur version 0.4 (EDA-referencearkitekturen vil på et senere

tidspunkt blive generaliseret og færdiggjort i en version 1.0, der forankres i styregruppen for digitaliseringsstrategien).

4. Der tages i 3. kvartal 2014 stilling til en evt. fall-back løsning i fald at beskedfordeling til GD1/GD2 ikke kan bringes til at fungere tilfredsstillende og rettidigt

Single sign-on til opdatering af registre i GD1 og GD2

Med overgangen fra ESR til de samarbejdende autoritative grunddataregistre i GD1 og GD2 er der behov for, at medarbejdere (særligt kommunale medarbejdere og landinspektører) kan have single sign-on til opdatering af flere registre i GD1 og GD2 (særligt Matriklen, BBR, Ejerfortegnelsen og Adresseregisteret) og læsning af Datafordeleren på én gang.

For at dette kan lade sig gøre skal der anvises en fælles sikkerhedsmodel, som skal understøttes af registre og klienter i GD1 og GD2 samt af Datafordeleren.

Som fælles sikkerhedsmodel for single sign-on til opdatering af registre i GD1 og GD2 anbefales den token-baserede systembruger-model. Der leveres forslag til fælles kravsætning heraf senest maj 2014.

Denne sikkerhedsmodel har flest ligheder med hvordan registrene og klienterne i GD1 og GD2 fungerer i dag og er den model, der kan implementeres med færrest omkostninger. Den alternative token-baserede personbruger-model ses som en fremtidig sikkerhedsmodel, som registre og klienter om muligt bør fremtidssikre deres løsninger til at understøtte.

Registre og klienter i GD1 og GD2 samt NemLog-in vurderer hvilke ændringer og omkostninger som det må kræve at understøtte den token-baserede systembruger-model. På den baggrund afklares om og hvornår de enkelte registre og klienter i GD1 og GD2 kan understøtte single sign-on.

Tidlig adgang til CPR og CVR på Datafordeleren

GD1 og GD2 har behov for at kunne inkludere data fra CPR og CVR i sammensatte services, der udstilles på Datafordeleren. GD1 og GD2 har endvidere behov for, at modtage beskeder om ændringer i data i CPR og CVR. Disse behov kan nemmest understøttes hvis CPR og CVR er implementeret på Datafordeleren.

Derfor søges CPR og CVR (eller relevante dele heraf) etableret på Datafordeleren i forbindelse med implementeringen af GD1 og GD2 på Datafordeleren.

Dette betyder i praksis en tidligere etablering af CPR og CVR end hidtil planlagt, formentlig i 2. halvår 2015 eller i 1. halvår 2016. Dette søges afklaret og aftalt i forbindelse med afklaringsfasen med leverandøren af Datafordeleren.

Håndtering af datamodellens definitioner og beskrivelser som metadata

GD1 og GD2 har et behov for, at forretningsmæssige metadata om de modellerede forretningsobjekter kan dokumenteres i datamodellen og distribueres af Datafordeleren.

Derfor udbygges "Modelregler for grunddata" version 1.1. med en nøjere specifikation af hvordan disse typer af metadata kan dokumenteres i datamodellerne. Denne forventes klar maj 2014.

Specifikation af services

GD1 og GD2 har efterspurgt en præcisering af hvordan services skal udvikles.

Derfor har DIGST opdateret principperne for services og det anbefales, at disse principper lægges til grund for ny-udvikling af services i grunddataprogrammet.

<http://arkitekturguiden.digitaliser.dk/serviceprincipper>

Krav til registrene i forbindelse med etablering på Datafordeleren

Alle registrene i GD1 og GD2 skal etableres på Datafordeleren.

For at sikre, at registrene i GD1 og GD2 kravsætter denne etablering korrekt og ensartet er det aftalt, at Datafordeler-projektet udarbejder et krav-bilag, som kan anvendes af registrene i GD1 og GD2 i forbindelse med deres udbud og videreudviklinger.

Første version af dette fælles krav-bilag er udarbejdet og det er pt. ved at blive kommenteret og kvalificeret.

Udviklings- og testmiljøer til GD1 og GD2 på Datafordeleren

Registrene i GD1 og GD2 har behov for et vist antal udviklings- og testmiljøer. Disse skal aftales med Datafordeler-leverandøren i maj og juni 2014.

Derfor formidler GD1 og GD2 i maj 2014 foreløbigt deres behov for antal udviklings- og testmiljøer til Datafordeler-projektet. Den endelige afklaring af GD1 og GD2s behov forventes at ske i 3. kvartal 2014 i forbindelse med færdiggørelsen af replanlægningen.

Klare aftaler om leverancer af data fra GD1 og GD2 via Datafordeleren

Det er forretningskritisk for KL/Kombit i forbindelse med ESR-udfasningen og for SKAT i forbindelse med ejendomsvurderingen at modtage data fra GD1 og GD2 som de har behov for.

For at sikre klarhed om forventninger og leverancer indgås der i forlængelse af kravspecifikationernes afslutning medio 2014 aftaler med KL/Kombit og SKAT om hvilke data fra GD1 og GD2, der forventes leveret hvornår og med hvilke metoder.